

Vragen en antwoorden methodiek definitief energielabel voor woningen

Toelichtingen voor WONINGEIGENAREN en erkend deskundigen

1. Wat moet ik doen als mijn verwarmingstoestel niet in het lijstje met toestellen staat?

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van toestellen die niet in de keuzelijst van de webapplicatie voorkomen. De tweede kolom geeft aan hoe het toestel aangemerkt moet worden.

tabel 1

Verwarmingstoestel	Invoer bij het energielabel
Individuele micro WKK (HRe-ketel)	Individuele CV ketel, installatiejaar in of na 1998
Collectieve WKK	Gemeenschappelijke CV-ketel, installatiejaar in of na 1998
Moederhaard	Individuele CV-ketel, installatiejaar voor 1998
Individuele biomassa CV-ketel (houtpellet, bio ethanol, houtvergassers, etc)	Individuele CV ketel, installatiejaar in of na 1998
Collectieve biomassa CV-ketel (houtpellet, bio ethanol, houtvergassers, etc)	Gemeenschappelijke CV-ketel, installatiejaar in of na 1998
Luchtverwarming met ketel van voor 1998	Individuele CV-ketel, installatiejaar voor 1998
Luchtverwarming, met ketel in of na 1998	Individuele CV ketel, installatiejaar in of na 1998
Elektrische verwarming (ook infrarood)	Gaskachels
Alle typen individuele warmtepompen en WKO installaties (warmte koude opslag)	Warmtepomp
Alle typen collectieve warmtepompen en collectieve WKO installaties (warmte koude opslag)	Warmtepomp
Geothermie (aardwarmte)	Warmtepomp

1.1 Wat moet ik doen bij een woning die helemaal casco gestript is en waar de gaskachels niet meer aangesloten zijn?

In dit geval geeft u toch aan dat er gaskachels aanwezig zijn.

1.2 Wat moet ik doen bij een woning waarin een VR-ketel geplaatst is in 2012?

Primair geldt dat u moet kijken naar het installatiejaar van de ketel. Dat betekent voor deze woning dat u aangeeft dat de woning een 'individuele CV ketel, installatiejaar in of na 1998' heeft. Als het installatiejaar onbekend is, mag u wel naar het type ketel kijken.

1.3 Wat moet ik doen bij een woning waarin een HR-100 ketel geplaatst is in 1996?

Primair geldt ook hier dat u moet kijken naar het installatiejaar van de ketel. Dat betekent voor deze woning dat u aangeeft dat de woning een 'individuele CV ketel, installatiejaar voor 1998' heeft. Alleen als u daadwerkelijk kunt bewijzen dat u toch een HR-ketel heeft van voor 1998 (bijvoorbeeld door middel van foto's van de type aanduiding), dan kunt u deze als 'CV-ketel met installatiejaar in of na 1998' opgeven.

2. Ik heb geen zonnepanelen op mijn eigen dak liggen, maar ik participeer wel in een zonnepanelen collectief (waarbij de zonnepanelen op een ander gebouw liggen). Mag ik mijn deel van die zonnepanelen meenemen in de berekening van het energielabel?

Nee, dit is niet toegestaan. De PV-panelen moeten op het eigen perceel aanwezig zijn.

3. Ik heb een PVT-systeem, wat moet ik invullen?

Een PVT-systeem is een systeem waarbij zowel elektriciteit als warm water geproduceerd wordt door middel van een zonne-energiesysteem. In het kader van het energielabel geeft u in dat geval aan dat u een zonneboiler én PV-panelen heeft. Voor de afmetingen van de PV-panelen geeft u de afmetingen van het PVT-systeem op.

4. Hoe kan het dat niet alle woningen in een appartementengebouw hetzelfde energielabel hebben? Of dat hoekwoningen een ander energielabel hebben dan tussenwoningen terwijl de energetische kenmerken wel hetzelfde zijn?

Wanneer alle subtypen in een woongebouw dezelfde energetische kenmerken hebben wil dat niet zeggen dat ze ook allemaal hetzelfde energielabel hebben. Dit komt doordat de woningen niet allemaal dezelfde afmetingen en vorm hebben. Een vergelijking tussen de hoogte van energielabels kan alleen gemaakt worden tussen woningen en appartementen van hetzelfde (sub)type en bouwperiode. Dus bijvoorbeeld tussenwoningen van voor 1945 met tussenwoningen van voor 1945 en appartementen in een bovenhoek van 1992 t/m 1999 met appartementen in een bovenhoek van 1992 t/m 1999.

Bij de berekening van een energielabel wordt op de achtergrond een indicatieve energieberekening voor de woning gemaakt. Dit energiegebruik wordt vergeleken met een referentie-energiegebruik. De verhouding tussen het energiegebruik en het referentie-energiegebruik bepaalt de hoogte van het energielabel. Het energielabel is dus een verhoudingsgetal, en doet geen uitspraak over het absolute energiegebruik. De hoogte van het referentie-energiegebruik wordt bepaald door de afmetingen en vorm van de woning. Daarin speelt niet alleen de grootte van de woning een rol, maar ook de hoeveelheid buitenschil. Met andere woorden: een hoekwoning krijgt meer referentiebudget (en mag dus meer energie gebruiken) dan een tussenwoning omdat de hoekwoning meer gevels heeft.

Het komt voor dat de woningen op de bovenste verdieping van een flatgebouw een slechter energielabel hebben dan de woningen op de eronder gelegen verdieping. Dat kan dan bijvoorbeeld komen doordat het dak niet geïsoleerd is en dat werkt dan sterk door in het energielabel van de bovenste woningen.

Maar het komt ook voor dat de woningen die op de bovenste woning gelegen zijn juist een beter energielabel hebben dan de woningen op de daaronder gelegen verdieping. In die situaties is het vaak zo dat er sprake is van dakisolatie. De dakisolatie is in die gevallen zo goed (ten opzichte van het referentiebudget) dat het label beter scoort dan van de ondergelegen woning.

Dezelfde redenatie geldt ook voor woningen die op een hoek gelegen zijn ten opzichte van woningen die niet op de hoek liggen (of vrijstaande woning ten opzichte van twee-onder-een-kap). Het hoeft niet zo te zijn dat de hoekwoning altijd een slechter energielabel heeft. Als de gevel van de woning geïsoleerd is, dan kan het zijn dat het energielabel van de hoekwoning beter is dan dat van de tussenwoning doordat het aandeel van de gevelisolatie op de totale berekening bij een hoekwoning veel groter is dan een tussenwoning. De totale energetische prestatie (het energielabel) van de hoekwoning is dan beter dan die van de tussenwoning, ook al wordt in de tussenwoning minder energie gebruikt.

5. Waarom wordt het energielabel slechter als ik kies voor mechanische ventilatie?

Bij natuurlijke ventilatie is er geen energiegebruik voor ventilatie (er zijn geen ventilatoren), wat gunstig is voor het energielabel, maar wat zeker niet gunstig is voor de kwaliteit van het binnenmilieu in een woning. In woningen met natuurlijke ventilatie is het risico op vocht- en schimmelvorming door onvoldoende ventilatie aanzienlijk groter dan in een woning waar mechanische ventilatie plaatsvindt. Alleen wordt er in woningen met mechanische ventilatie wel energie gebruikt voor de ventilator wat tot uitdrukking komt in het energielabel.

6. Hoe kan het zijn dat een voorlopig energielabel gunstiger is dan een afgemeld energielabel (waarin alle aanpassingen doorgevoerd zijn)?

Het voorlopige energielabel is een eerste inschatting. Deze inschatting is gemaakt op basis van de meest voorkomende kenmerkwwaarden in de Nederlandse voorraad per bouwperiode en woningtype. Maar dat betekent natuurlijk niet dat alle woningen binnen dat woningtype/bouwjaar in Nederland precies die kenmerkwwaarden hebben. Het kan zijn dat bijvoorbeeld 70% van die woningen een ketel van na 1998 heeft (en dat is dan aangehouden als meest voorkomende situatie voor het voorlopige energielabel), maar de andere 30% zal dan deze invoerwaarde moeten wijzigen in bijvoorbeeld een ketel van voor 1998. Dat geeft dan een slechter label dan het voorlopige label.

7. Ik heb voor 1 januari 2015 een advies laten opstellen. Daaruit bleek dat door het treffen van energiebesparende maatregelen mijn label zou verbeteren. Ik heb de maatregelen nu uitgevoerd en een nieuw label aangevraagd, maar nu is het label niet verbeterd. Hoe kan dat?

Vanaf 1 januari 2015 is de methode van het energielabel op twee punten veranderd:

- 1) Introductie van het nieuwe energielabel
- 2) Wijziging in de rekenmethodiek (van ISSO-publicatie 82 naar Nader Voorschrift)

Sinds 1 januari 2015 worden EI-berekeningen en de berekeningen die ten grondslag liggen aan het energielabel uitgevoerd conform het Nader Voorschrift. Het Nader Voorschrift verschilt op sommige punten wezenlijk van de rekenmethodiek die voor 2015 van toepassing was (ISSO 82).

Bij het overgaan van de ISSO-publicatie 82 naar het Nader Voorschrift is daarom een correctie toegepast die er voor zorgt dat de *gemiddelde* resultaten gelijk zijn gebleven. Bij individuele woningen kunnen er echter verschillen optreden waardoor precies dezelfde woning in een andere labelklasse valt, soms beter en soms slechter, alleen door het overgaan op de nieuwe rekenmethodiek.

Beide wijzigingen leiden er toe dat dezelfde woning met de nieuwe methode niet automatisch in dezelfde labelklasse uit zal komen als met de oude methode van voor 1 januari 2015.

Het kan daardoor voorkomen dat de nieuwe methode ongunstiger uitvalt en het label ondanks dat er aanvullende maatregelen getroffen zijn gelijk blijft of in sommige gevallen zelfs iets slechter wordt. Overigens komt de omgekeerde situatie ook voor!